

אובדן ציון

עוד בינלאומית תהיה עזה של פיראיון, מקלט כמעט בטוח לפעור לותיהאיה של אוכלוסיות פליטים מובטלת ואכולת-שנאה. ואילו כי פרים ערביים יצרניים בתוך הי מדינה יהיו כפרים שקטים, הי מעוניינים בשלום המדינה — ממש כמו כפרי המשולש הישראלי, שי לא עשו, בימי מיכצק סיני, אף צעד קטן שבקטן נגד ישראל.

ואילו מבחינה פוליטית, קליטת עזה תחזק את המדינה עד אין שעור: המדינה תהיה גדולה יותר, היא תפתור חלק מן הבעיה הממאירה של הפליטים, שהיא הקלף העי קרי להשגת המדינה בעולם. והיא תהיה מדינה בעלת בשורה לערביי פלסטין במשולש, בחברון, בלבנון ובסוריה.

★ ★ ★

כך אנו נתקלים בבעיה שהיא, לדעתי, בעיית-הבעיות של המציאות הישראלית במרחב: בעיית ערביי פלסטין. במשך שמונה שנים ניסינו להתחכם עם הגיעה הזאת. ניסינו להעמיד פנים כאילו אינה קיימת כלל, כאילו זה סיוט שבאחד הימים ימוג כחלום רע. אולם אי אפשר להתחכם עם בעיות היסטוריות, ואי אפשר לשחק עם קיומם של עמים.

בעיית ערביי פלסטין קיימת: בדמותם של 800 אלף פליטים, בדמות הרכוש הנטוש, בדמותה של רצועת-עזה, בדמותו של המי שולש ושל הר חברון, בדמותה של ירושלים העתיקה, בדמותה של הפצע השותת-דם המבחר את הארץ לשתיים.

שום בעיה אחרת במרחב לא תיפתר מבלי שתפתר תחילה בעיה זו. כי ערביי פלסטין הם נושאי השנאה, נושאי המתיחות ונושאי האנרכיה במרחב, חידקי מתיחות-המלחמה בגוף השמי. אם תירפא מתיחות זו, ירפוי אמיני וממשי, יסולק המכשול העיקרי להשתלבות ישראל במרחב, מטרה סופית ששום אדם נורמלי אינו מפקפק עוד בחשיבותה המכרעת לאורך ימים.

הגיעה שעתה של ישראל להציע פתרון מעשי לבעיה זו, פתרון שיהיה מבוסס על הסדר בין שני העמים בארץ-ישראל, בצורה של שותפות פוליטית וכלכלית בין מדינת-ישראל ומדינה ערבית פלסטינאית "חופשית". נשתדל להגיש בהמשך סידור זה תכנית מעשית שתאפשר פתרון תוך שנים אחדות.

אולם עזה אינה יכולה לתכות, לפליטים במחנה ירמאל אליבחר בעזה, במחנות גיבליה וחאיי-ינניס ורפיח, אי אפשר לבוא עתה בתוכניות מדיניות מסובכות. אליהם יש לבוא בהצעה פשוטה וחרימשמעית: הצטרפות הרצועה לגוף המדינה, שיקום אישי מלא בישראל.

★ ★ ★

ערביי עזה הם חלק מעם ערביי פלסטין. כל אשר ייעשה להם, ישמש אות ומופת לשאר בני-עמם. זו הפעם הראשונה ניתנת הזדמנות לישראל לעשות שלום עם חלק מן העם הערבי — לא שלום על גבי הגייר, אלא שלום חי, עם אנשים חיים, במעשים חיים.

וזה הפעם הראשונה, מאז חלוקת ארץ-ישראל, ניתנת הזדמנות מעשית לעשות משהו לאחידה מחדש של הארץ.

לפי הצעת-החוק בעניין כגד יי ריגור, צפוי עונש מאסר לכל אדם הפועל או המטיף לקריעת שטחיה אדמה מארץ-ישראל. לפי כלל הי סימנים, עתה להיווצר מצב בו אפשר יהיה להאשים בעתירה הי קרוב את ראשי המדינה עצמם לפי חוק זה.

זו מול זו מתיצבות ישראל וי ארץ-ישראל.

אן, במלים קיצוניות יותר: הי רעיון של מדינת-גמו יהודית מסור גרת ומבודדת, מול הרעיון של איחוד ארץ-ישראל.

מי שרוצה במדינה יהודית כהורה, הריהו חייב לצמצם אותה לרצועת-אדמה קטנה בחלק מארץ-ישראל. יוצאים מכלל זה רק דמוגים בלתי-אחראים, המאמינים באמת שאפשר להשמיד את ערביי פלסטין השמדה גופנית וטוטאלית, ולכבוש שטח ריק.

מי שרוצה, לעומת זאת, באיחוד מחדש

שנה רק דרך אחת להציל את עזה למען המדינה, דרך ששום אדם בעולם — באר"ם, בארצות ערב ובעזה עצמה — לא יוכל להתנגד לה בהצלחה: הצעה דר-מתית של ישראל לקלוט את עזה, תוך הבטחה מפורשת וכה ליישב את כל פליי טיה תוך מספר שנים ולתת אזרחות ישראלית לאלתר לכל 300 אלף הנפשות הנמצי צאות ברצועה.

דויד בן-גוריון יודע זאת. הוא מתנגד לכך. הוא סבור כי ניתוק הרצועה מגוף המדינה עדיף. מדוע?

אם נשתדל להבין את גישתו העקרונית

בני הברית הממתינים

של ארץ-ישראל, הריהו חייב לקבל את רעיון ההשתלבות העברית-ערבית בתוך המדינה והן ביחסים בין המדינות.

★ ★ ★

הכרעה היא רעיונית-לאומית. היא נוגעת לשאלות כמו: מי אנחנו? מה אנחנו רוצים להיות? מהי דמות המדינה שאנו רוצים בה?

אין זה ענין כלכלי, אין זה ענין פוליטי, אין זה אפילו ענין בטחוני. מכל הבחינות האלה, עזה ישראלית עדיפה על עזה של אר"ם.

מבחינה כלכלית, ישוב רבע מליון הפליי טים בתוך המדינה הוא זכר טוב. סיוע ביני לאומי גדול למטרה זו מובטח. הוא יורם לארץ מטבע-חוז ככמויות עצומות. מטבע-חוז זה יושקע בדרך שתגדיל את כוח הייצור של הארץ ותרחיב את בסיסה הי משקי.

האם ישנם שטחים מספיקים לכך? מזור ששאלה זו אינה נשאלת לעולם מאשר מדובר בעולים יהודיים. המדינה מגייסת עתה את כל כוחותיה כדי לשכנע את יהודי הונגריה ומצריים לבוא לארץ בהמוניהם, אף שאלה אינם רוצים בכך. ברצועת-עזה אין די שטחים. במדינה יש מבחינה בטחונית, לא יכול להיות שמץ של ספק כי אוכלוסיה ערבית גדולה בתוך ישראל עדיפה על אותה אוכלוסיה מחוץ לגבולות ישראל.

בצורה כנה והוגנת, דומני שגניע — בערך — למצד רעיוני כזה: מדינת-ישראל היא מדינה יהודית. היא צריכה להישאר מדינה יהודית. סיפוח הרצועה יוסיף לישראל למעלה מ-300 אלף ערבים. ישראל מוגדלת כזאת תכלול למעלה מחצי מליון ערבים — ערבי אחד על כל שלושה יהודים.

מצב כזה ישנה את עצם מהותה של הי מדינה. היא תחלל להיות מדינה יהודית טהורה. הצורך ליישב את הפליטים עלול להגביל במשך כמה שנים את העליה (אם יש בכלל סיכויים לעליה). הערבים יתפשטו במדינה. הם יכניסו בהדרגה 40 איש לכנסת. הם ישנו את מערך המפלגות. המימשל הצבאי, בצורתו המדכאה הקיימת, יהיה בלי תיאפשר.

במלים אחרות: יהיה צורך לי התחשב בערבים. המדינה כולה תהיה, במידה מסוימת, דו-לאומית.

זוהי האמת. שום דמוגיה שוביניסטית לא תוכל לטשטש אותה. הרוצה בעזה, צריך לחייב תהליך זה. המתנגד לתהליך זה, כמו דויד בן-גוריון, צריך להתנגד לסיפוח עזה.

★ ★ ★

כך יצא לאור העולם, בצורה חותכת שאינה משתמעת לשתי פנים, הניגוד שרבים מאתנו הרגישו בו מזה שנים רבות:

בצה"ל קיימות הוראות קסדניות מאד לגבי אובדן ציון. בכל מקרה יש למלא טופס ולדווח בדיוק על סוג הציון האבוד. בכל מקרה נערך משפט. אם ערך הציון האבוד מגיע ל-8 ל"י, מובא המשפט לפני המ"פ: 45 ל"י, למג"ד. אם ערכו מי גיע ל-150 ל"י, הוא מובא בפני בית דין צבאי.

לפי כל הסימנים, הגיעה עתה השעה למלא טופס על אובדן ציון ששמו עזה, ציון שנרכש עדידי צה"ל בדם רב.

ומאחר שערכו של הציון הזה כה רב עד שגם בית-דין צבאי רגיל אינו מוסמך לספל בו, מן הראוי לערוך על אובדנו משי פט לאומי של ממש: משפט בלבו ובמוחו של כל אחד מאתנו.

★ ★ ★

שבוע שעבר הודיע בטאון מצרי רשמי כי מצריים אינה רוצה לחזור לעזה. הוא לא הזכיר את הנימוקים, אולם הם היו ברורים למדי: החוקת הרצועה אינה כדאית למצריים משום בחינה שהיא.

מבחינה כלכלית, הרצועה היתה מעמסה על שכמה של ממשלת קאהיר. מבחינה לאומית, לא רצתה מצריים לקלוט את 300 אלף התושבים והפליטים המצטופפים בה. מבחינה צבאית היתה הוצעה נקודת-תורפה לכל מערך הגנתי מצרי — כיס שתמיד היה קל לנתק. התועלת היחידה שצמחה למצריים מן הרצועה — היותה בסיס אידיאלי לפעולת סידאיון — אינה תלויה וחקא בקיומו של שלטון מצרי רשמי במקום.

לכן הודיעה מצריים כי לא תסכים לי קיומו של שלטון ישראלי ברצועה. היא הי תה רוצה להפכה לאזור בינלאומי. כך יזון וילביש האר"ם את הפליטים, בעיית הפליטים עצמה תישאר בלתי-פתורה ותוסיף לשמש נשק פוליטי נגד ישראל.

הפיראיון יוכלו לפעול נגד ישראלי, מבלי שישארל תוכל להשיב בפעולות-הגמו (נגד מי?), ואפי שר יהיה לסמוך על כך שכל מני גנור-שלטון של אר"ם, שיראה את סבל הפליטים כמו עניני כעובדה יומיומית, יהפוך תוך חודשיים לאנטי-ישראלי.

ועוד פרט קטן בחישוב: עצם קיומו של אזור בינלאומי בארץ-ישראל, בעל שלטון מגובש, ישמש תקדים מצויין לחידוש הי תביעה הישנה לבינאומה של ירושלים.

★ ★ ★

הו החשבון המצרי. הגיונו ברור. פחות ברור ההגיון של החשבון הישראלי. ישמש תקדים מצויין לחידוש הי הממשלתיים השקופים.

ראש-הממשלה הודיע בכנסת כי ישראל תתנגד להחזרת המצרים לעזה. הוא שחב להודיע כי ישראל תובעת את עזה לעצמה. עתונאי זר מוסמך כתב כי ראש-הממשלה הציע באוזניו שלטון בינלאומי על עזה. דויד בן-גוריון הכחיש מיד גירסה זו. אבל מי שמכיר את ההכששות של דויד בן-גוריון — אדם שמשוה מה תמידית-מציטטים אותו בצורה בלתי-נכונה — יכול רק לחייך.

אותה שעה מסנים נאמניו החרוצים של ביג"י, מלחכי הפינכה למיניהם, שמועות משמועות שונות לעתונות על אי-היכולת לקלוט את הפליטים, ומכשירים באופן מיתוכנן את דעת-הקהל לקראת נסיגה מן הרצועה.

כך נוצר מצב כמעט פרדוכסי: מסתבר שגם ממשלת מצריים וגם ממשלת ישראל רוצות לוותר על עזה, וכי הרצועה עומדת לפול, כתפוח בשל, לחיקו של האר"ם.

★ ★ ★